

Bevezetés: egy több nyilvános tárgyalás révén, felmentéssel első fokon (még nem) lezárult, tanulságos ügy védői keresztmetszetét látja itt az olvasó. **Terjedelmi okból csak a lényegi részek döntő kivonata kap helyet. Nem triumfálnak a védők, hanem figyelmeztetnek és jeleznek:** olykor itthon a különböző szervek, intézmények és kulcs-személyiségek jogi kapcsolata, együtt- és közreműködése szélsőséges és szakmailag sem mindig helyénvaló szituációt teremthet, amelyben csak a valóban független és felkészült, magas minőségű bírói szerep-vállalás óvhat meg a justizmordtól. **Komplex személyiségvédelmi, így különösen jóhírnév-védelmi, kegyeleti, személyiségi és adatvédelmi jogi okból anonimizáltuk ezt az összeállítást, hiszen súlyának megértéséhez nevek nem szükségesek. Megtörtént mindez, valahol Magyarországon, s féltő, hogy ismét, talán happy end nélkül is megeshet bárhol, Magyarországon. Amint az írásba-foglalt ítélet is meglesz, hasonló módon közzétesszük.**

Dr. Kolláth György, Dr. Makai Gabriella és Dr. Pajcsics József ügyvédek, mint védők
Saját szám: 21/3/2011. Védőbeszéd X,Y vádlott bűnügyében

Tisztelt Városi Bíróság!

Védői munkamódszerünk az, hogy a büntetőügy várható záró-tárgyalására írásban összefoglalt védőbeszédet hozunk. Támpontunk a nyomozati iratoktól a vádiraton át a 2011. 08.31-i bírósági tárgyalás bizonyítási szakasza: ezek nyilatkozatai és jegyzőkönyve. Nem tudni, hogy hoz-e nővumot a 2011.10.12-i tárgyalás. Ilyenre vagy egy esetleges vád-elejtésre, vád-módosításra kevésbé számítunk. A védelem további bizonyítási indítványt nem tett. Kérdésünk és észrevételünk bizonyára lesz ahhoz, ami ma jegyzőkönyvbe kerül(t). Megítélésünk szerint az ügy büntetőjogi tényanyaga, egyéb jogi lényege, mérlegelése és várható eldöntése közel jár a teljességhez. Ezért – az esetleges szóbeli kiegészítéseket fenntartva – a következőkben foglaljuk össze és indokoljuk meg a várható ítéletre vonatkozó indítványunkat és érveinket: s nyújtjuk be mindezt a T. Bíróságnak és a T. Vádképviselőnek.

A védelem álláspontja szerint X,Y polgármester - az ügy egyedüli vádlottja - semmiféle bűncselekményt nem követett el, ezért bűncselekmény hiányában való felmentését indítványozzuk. Nem valósultak meg általa a vádbeli – vagy bármi más bűncselekmény – törvényi tényállási elemei. További ok sincs arra, hogy a vádlott esetében büntetőjogi felelősséget megállapítani utóbb lehessen. Sem szándékos büntett, illetőleg annak vélt kísérlete nem áll fenn: és igazoljuk, hogy a Btk. szerinti gondatlan alakzat, az ún. negligencia sem nem róható a vádlott terhére. /X,Y helyett - az állam büntető-igényének a feltétlen érvényesítése okán - másnak a felelősségre vonását ma már aligha lehet megalapozni, ráadásul az végképp nem a jelen büntető per tárgya./

A jelen eljárás kötelező résztvevői nem hozták be a tárgyalóterembe e kétes ügy politikai vonatkozásait. Korrekt tárgyalások folytak, azok végén mód van minden jogon kívüli behatást kikapcsolni. Marad az ultima ráció, a tiszta büntetőjog, mely persze, érdeklődést kelt és megnyugvást hozhat egy új választás előtt álló falu életébe(n) is.

Érveink, a bizonyítás eredményére vonatkozó, a bírói mérlegelést előmozdító megállapításaink, jogi következtetéseink két részben kapnak itt helyet. Előbb az átfogó megállapítások, később egyes fontos részletező állítások és következtetések szerepelnek, az alábbiak szerint:

I. Alapvető megállapítások

1)A Btk. 314. §. szerinti deliktum új és speciális tényállás. Ez már elvben és gyakorlatban egyaránt a bírósági tárgyalást megelőző szakra is rányomta a bélyegét. A nyomozás, láthatóan jobbra a gondatlan alakzat körül forgott, ám egyik bizonytalansági elemként felvetődött, hogy ehelyütt a polgármester gazdálkodó szervezet tisztviselője-e egyáltalán, aki ekként és e címen felelősségre vonható?! Váltás történt: mégsem a nyomozás megszüntetésére, hanem vádemelésre kerül sor a Btk. 314. § (1) bekezdése a) pont alapján. Ám anélkül, hogy ténybelileg és jogilag végig-vették volna a bűnösségre vezető feltételeket és körülményeket. Pedig, már ekkor, s azóta is (be)látható: még az eventuais szándék sem igazolható semmivel sem X,Y esetében. Valós ténybeli és jogi megítélés szerint, ha egyáltalán van itt bűncselekmény, akkor azt - feltéve, de meg nem engedve – részben a néhai B. J. valószínűleg szándékosan, és talán még B. R. gondatlanul követhette el. Nyomozási taktikai kérdésekbe nem mennénk bele, ám tény: nevezettek egyike sem lett gyanúsított, illetve különböző okból szerepük valós tisztázása sem történt meg. B. J. kihallgatását pedig elhalálózása gátolta meg. B. J. így tanúvallomást sem te(hete)tt,

pedig kulcs-szerepe volt, s lehetett volna a kétségtelen szabálytalanság feltárásában: okának, módjának és közreműködőinek az azonosításában, bizonyításában. B. J. hibás döntést hozott. Annak viszont semmiféle okát, realitását, életszerű magyarázatát nem találni, hogy miért X,Y, és miért egymagában, alkalmasint más vagy mások helyett áll itt vádlottként? Azt ugyan megkísérelte a nyomozati szakasz tisztázni, hogy B. J. dönthetett-e egyedül, ám ezt csakis - elégtelenül – jogi-hatásköri okból nézte, nem pedig ténylegességi szempontból is. B. J. nem dönthetett volna a saját szakállára, de ettől még nem válik hibássá és bűnössé a polgármester. Ez az önkényes következtetés sem ténybelileg sem jogilag nem áll meg. Nyomozati vallomás helyesen említi is, hogy a támogatási szerződéstől való eltérés, mint lényegi módosulás hatásköre a képviselő-testületé, ám oda meg csak úgy kerül erről (vagy bármi másról) előterjesztés, ha van róla felelős előterjesztői információ. Ilyen 2009 júliusában, majd 2009 októberig B. J. kivételével senki más érdekeltnél nem volt, ám talán a műszaki munkák érintettjeinél lehetett volna. A bírósági tárgyalás több tanú vallomása révén igazolta, hogy a teljesítésre vonatkozó eltérés információját senki, még B. J. sem közölte a vádlottal. Sajátos mozzanat, hogy még a műszaki ellenőr sem észlelt hibát, holott ez neki kötelessége, felelőssége lett volna. Mindezt, populárisan, sajtó-ízüen felfelé tekintve a polgármestert büntetőjogilag felelőssé tenni nem helytálló, őt maximum politikai felelősség terhelheti azért, ami bajként a falu beruházásainál megesik.

2) A Btk. 314. § nem rendelkezik állandó, kiforrott bírósági gyakorlattal, ezért eddig kellő számban és alaposítással nem is vizsgáztak e § normái, elemei. Fontos ez ugyanakkor, mert nincs kellően objektív színvonal az egyébként rendkívül szigorú büntetőjogi felelősség megítéléséhez. Szigorúságot itt két dolog ad: egyfelől a csaknem objektív alapú helytállás a hibás „valótlan tartalmú” papírokért (már, ha ez igaz, a tényállásból kiolvasható, szerintünk onnan, a Btk. 314-ből nem, de a vádiratból igen). Másfelől: az 5 évig terjedő szabadságvesztés, mint büntetési tétel. Nem itt kell opponálni a kodifikáció minőségét, elvi tisztaságát. Mégis észre kell venni, hogy esetünkben egy teljesen lecsupaszított csalás-szerű tényállás van, melynél mégsem kritérium a jogtalan haszonszerzési célzat, bizonytalan a szándék és káros eredmény sem szükséges. *Mindezek ugyanakkor - szerintünk – a Btk. általános részének fogalmi és garancia-rendjével együtt értendők és értelmezendők: azaz a szándékosságot és a gondatlanságot precízen, rigorózan indokolt értelmezni, ráolvasni, alkalmazni.* Semmi nem valósult meg itt a Btk. 13-14. §-saiból, főként nem a könnyelmű belenyugvás a jogsértő következménybe, de még az sem, hogy a vádlott a tőle elvárható figyelmet vagy körütekintést elmulasztotta volna. A tárgyaláso(ko)n tények, számok, egybevetések révén igazoltuk, hogy az inkriminált napon, 2009. június 29-én a polgármester gondosan, felelősen szignálta az eléje tett, hiánytalanak tűnő, mások által döntésre előkészített és ajánlott iratokat. *Az a vádlói hivatkozás, hogy a teljesítési főösszesítőn is ott az aláírása, **plusz egy nappal későbbi vádlotti szignót jelez:** vagyis oly mértékben különült el egymástól a tényállásbeli köteg, hogy azokat együtt, összefüggésükben kontrollálni esély sem volt.* Azt pedig, hogy egy nagyközségi, bölcsész végzettségű, tehát műszaki és pénzügy-technikai tudnivalókban nem otthonos polgármester esetében mi az ilyenkor „tőle elvárható figyelem és körütekintés”, maga a vádlott igazolja adatokkal, tényekkel, hiteles következtetéssel. Napi százas nagyságrendű aláírás-igény esetében sosem tudni előre, hogy miből lehet vád-tényállás (elvből bármiből), illetve, hogy milyen szuper-biztosíték volna még kívánatos és elegendő a baj elkerülésére. A védelem nem tud, de talán a közbiztonság sem képes olyan reális konkrétumot meghivatkozni, amely azt mutatná: mit lehet és kell ilyenkor még megtenni a hiba elkerülésére? Mi a helyes módszer pl. másutt, azaz mi is itt a tőle elvárható többlet-magatartás, mit lehetett és kellett volna még a vádlottnak másként csinálnia?! Vajon büntetőjogi elvárhatóság volna itt utólag kimondva és megkövetelve, hogy - szemben minden felelős közreműködő tetteivel és szavával - a laikus polgármester maga, személyesen mérjen, minősítsen, szakmailag kontrolláljon, számoljon utána a habár téves bázisú, ám mégis csak szinte forintra-fillérre azonos összegeknek? Ha e polgármester felelős, akkor ezzel azt is mondjuk, hogy soha senkiben nem bízhat meg, ab ovo átveszi mások sárát és felelősségét is tárgyi alapon mindenért. Az európai büntetőjog nem ilyen.

Miután a vád szándékos büntettről szól, érdemes ehhez jogi ellenérvet kapcsolni. Ha bárki részéről lett volna is ilyen szándék, akkor is maximum alkalmatlan kísérletről beszélhetünk. Egy munkafázisbeli helyzetről, a 3 ütem egyikéről nem képzelhető el, hogy a 3 részteljesítés után, a végleges átvételkor kerülte volna el a figyelmet, hogy a munka nincs is elvégezve (bizonyított tény, hogy közben elvégezték). Márpedig ekkor lett volna a kísérlet befejezett, amire – közismert - semmiképpen nem így került sor.

Ezen döntő összefüggések, jogi peremfeltételek nélkül pedig büntetőjogi felelősséget kimondani és büntetést kiszabni csak krudélis megtorlásként lehetne, ami idegen az európai jogfelfogástól. A II. részben

konkrétumokkal is szolgálunk arra nézve, hogy hol tűnik el a személyre szabott felelősség, mosódik össze beruházási ütemezés, jóhiszemű, sőt olykor kényszerű idő-eltolódás, s következik be az, hogy bár „nem frankó” a papír, de a teljesítés valójában még pluszt is mutat.

3) Szükség szerint végig-vesszük, levezetjük a tényállását, majd a bizonyítás kulcspontjait, és értelmezzük azokat a büntetlenség megalapozása oldaláról. Néhány különösen fontos, talán döntő kiemelés: a támogatási szerződés nem zárt ki belső ütemezést a munkálatokban. Sőt az is efféle beruházási szokásrend, hogy *ütemenként, egységenként történik a számlázás, s ezt, mint időfaktort és feladat-rendet fétisként tisztelte, tartotta, nyomta végig B. J. és a többi érdekelt*. E vonatkozásban viszont *nem anyagilag motivált, kapzsi túlszámlázás, hanem részben téves, hibás, pro és kontra nem minden elemében teljes körű elszámolás történt*, ráadásul, ismeretlen okból. Az okok és következmények bemutatása is lényeges, mert igazolja: főként az önkormányzatnál és annak polgármesterénél semmiféle szándékosság nem volt, értelme sem lett volna az általa megszabott eltérésnek. Döntő súlyú lehet B. R. vallomása, 14. oldal, mely nyilvánvalóvá teszi a vádlott szerepét: „Ha én azt leigazoltam, aláírtam, neki (Ti., a vádlottnak!) nem kellett ebben kételkednie”. Ez a felelős közreműködők bevonásával történő üzús: s ez önmagában kizárja X,Y büntetőjogi felelősségét. Megerősíti mindezt más oldalról V. Cs. vallomása, 19. oldal, mely mutatja: még ő sem csalt, csakis egy, az első ütemet volt módja leszámolni, és ami az I. ütembe anno bekerült, a számla része lett, még ha valójában nem is lett kész, ám helyette többletben elkészült más. Ez beruházási „baki”, de nem 5 évvel büntetendő bűnügy. Ami talán még döntő tény: a sokak által előzetesen, felelősséggel, bár hibásan leszignált *számla félreérthetetlen mentő tény és körülmény a vádlott javára. Nem volt ui. ott csatolmánya vagy pusztán a nyoma az egyébként 19 lapból álló, teljesítési összesítőnek, amit laikus ügysem értene meg, talán még ma sem. Másnap szignálta 3 helyen a vádlott, s előtte iratszerűen nem is kellett kérnie, keresnie*. Ergo figyelmetlenség, körültekintés-hiány már csak ezért sem áll fenn: szemléltetően, kedden és annak nyomán nem felelünk azért, amit szerdán prezentálnak.

Esetünk nem a bizonyíték hiányában való felmentést jelzi, modellezi. A tények nyilvánvalóak, azokból leszűrt következtetésekben van lényegi eltérés vád és védelem között, így a kellő mérlegelés kizár további bizonytalansági elemeket. Miután politikus a vádlott, érdeke, hogy neve tiszta maradjon, és ne az legyen kampánytéma, hogy mégis csak megúsza, de egy hajszálon, mások lazaságán múlt.

II. Főbb részletek

1) **Tényállás:** 2009. március 19-én ..... Nagyközség Önkormányzata képviselőjében X,Y polgármester, mint az önkormányzat törvényes képviselője támogatási szerződést kötött a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség képviselőjében eljáró .... Regionális Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.-vel. Az 55 millió forint összköltségű projekt megvalósítására a szerződés szerint mintegy 49,5 millió forint támogatásban részesül az önkormányzat az Európai Regionális Fejlesztési Alapból. A projekt megvalósítása érdekében az önkormányzat 2009. április 30-án szerződést kötött az elvégzendő építési munkák kivitelezésére a „V” Építőipari Kft.-vel. A műszaki ellenőri tevékenységet 2009. március 30-án kelt megbízási szerződés alapján a B”” Építőipari Kft. látta el. Az önkormányzat részéről a kivitelezést, annak ellenőrzését, a végrehajtás sorrendjét B. J., a Nagyközségi Üzemeltetési és Vagyonkezelő Intézmény /NÜVI/ vezetője látta el, illetve határozta meg. Az önkormányzat a kivitelezés első üteméről készített részszámlát 2009. augusztus 03-án nyújtotta be a Fejlesztési Ügynökséghez. A kifizetési kérelemhez csatolt teljesítési igazolás **három olyan tételt is tartalmazott, amelyről a 2009. október 7-én tartott helyszíni ellenőrzés során derült ki, hogy az első ütem során (!) nem kerültek elvégzésre**. A vád szerint ily módon X,Y valótlan tartalmú nyilatkozatot tett, illetve okiratokat használt fel és az Európai Közösség nevében kezelt pénzalapból 2.287.652.- Ft támogatást kísérelt meg jogosulatlanul igényelni. A vádhatóság szándékos bűnösséget tart megállapíthatónak, tehát álláspontja szerint X,Y tudata átfogta, hogy valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, ilyen tartalmú okiratot ír alá és ennek tudatában, legalábbis a következményekbe belenyugodva (ez lenne az eventuais szándék) tette ezt. Folytatva ezt a logikát: a számla, majd később, egy nap múltán, a teljesítési összesítő aláírásakor felismerte, tudata átfogta, hogy 3 tétel nem lett elvégezve, ennek ellenére aláírta?! **Melyek azok a bizonyítékok, melyek azok a tények, amelyek ezt a következtetést alátámasztják? Mindebből a jelen eljárásban semmi nem derült ki**. Figyelemre méltó, hogy a nyomozó hatóság is a felhívott bűncselekmény gondatlan alakzatának megvalósulásával gyanúsította védencünket és ezzel is fejezte be a nyomozást. A védelem kezdettől kereste a nyomozási anyagban azokat a bizonyítékokat, amelyek a szándékosságra utalnak, de nem talált ilyeneket. Nem is

találhatott, hiszen maga a vádirat sem jelöl meg egyetlen olyan tény, bizonyítékot, ami ezt alátámasztani látszik.

2) A vádhatóság tisztelt képviselője a bírósági eljárásban azzal próbálta a szándékosságot bizonyítani, hogy védencünk a Fejlesztési Ügynökség által kezdeményezett **szabálytalansági eljárásban aláírta azt a levelet, amelyben magyarázatként leírásra került, hogy az első ütemből kimaradt feladatok helyett a második ütemben előírt munkák kerültek átcsoportosításra és elvégzésre. Tehát, ha tudott egyes munkák átcsoportosításáról, akkor azt is tudnia kellett, hogy az első ütemben néhány előírt munka nem került elvégzésre. A bizonyítási eljárásban azonban fény derült rá, hogy ez az ügyészégi feltételezés nem állja meg a helyét. X,Y nem adott utasítást a munkák átcsoportosítására és erről csak utólag szerzett tudomást.** B. J. egy személyben irányította a munkálatokat és talán jóhiszeműen, de önhatalmúlag döntött az átcsoportosításról, habár erre egyébként nem lett volna joga. A számla ilyen tartalmú összeállítására az ő döntése alapján került sor. **Jóhiszeműen, de tévesen azt gondolta, hogy a részszámlákon csak az eredeti ütemezésben előírt munkálatok szerepelhetnek. Ezt mások is megerősítik.**

3) V. Cs. mind a nyomozás során, mind a bíróság előtt egyértelműen és határozottan azt vallotta, hogy a jászladányi beruházás kapcsán a kapcsolatot elejétől fogva B. J-vel, a NÜVI vezetőjével tartotta. Az ő iránymutatása alapján végezte a munkákat. B. döntése alapján tértek el a tervtől, a számlázás során pedig B. azt a magyarázatot adta, hogy „csak **egységenként lehet beszámolni, az egységeket nem lehet megbontani**”. (8. sz. tárgy. Jkv. 8-9. o.)

4) Éllet vetődött fel az I. tárgyaláson, hogy a polgármester által aláírt számla tartalmából nem derül ugyan ki, hogy milyen munkák lettek elvégezve, de a számla mellékleteként szereplő teljesítési összesítő figyelmes és szakértő módon történő tanulmányozásából igen. Kiderült viszont erről a teljesítési összesítőről (19 vegyes tartalmú oldal), hogy nem is ugyanazon a napon került a polgármester asztalára és vajon mint nem műszaki szakember, észre kellett-e vennie, hogy egyes tételek nem teljesültek? V. Cs. erre a kérdésre elmondta, hogy „nem tudom, hogy került a polgármester asztalára”, a teljesítési összesítőről pedig a következőket: „ezt a főösszesítőt nem műszaki szakember nem tudom, hogy megérti-e”. Ez a helytálló kijelentés és következtetés kizárja a vádlott szándékos vagy gondatlan magatartását.

5) A kivitelezés műszaki ellenőrzésével megbízott B. R. tanú elmondta, hogy ugyanúgy végezte a munkáját mint máskor, vezették az építési naplót, ő heti rendszerességgel és alkalmanként is ellenőrizte a munkálatokat. „**Később tudtam meg, hogy a számlarészletezőben olyan munka is volt, ami akkor még nem volt kész. Ha időben tudom, le se igazoltam volna...**” Vajon kinek a gondatlansága ez, bizonyosan nem a vádlotté! Ha ui. a műszaki ellenőrzésre feljogosított és arra képesítéssel rendelkező szakértő nem vette észre az eltérést, mi volna az a polgármesternek felróható többlet-követelmény, amit ráadásul szakértelem és a helyszín beható ismerete nélkül, neki kellett volna észrevennie? A Fejlesztési Ügynökség feljelentése tartalmazza, hogy az építőipari kivitelezési tevékenységről, az építési naplóról stb. szóló kormányrendelet előírásait „a teljesítésigazolások aláírása során a műszaki ellenőr elmulasztotta betartani”.

6) A polgármester kettős kontrollt épített be a beruházás menetébe, ellenőrzésébe. Így: az önkormányzat szakértelemmel és gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező szakembere irányítja és egyben ellenőrzi is a munkálatokat. Ezen kívül műszaki ellenőrt is megbíz, akinek jogszabályban és szerződésben előírt feladata a kivitelezés és teljesítés időarányos ellenőrzése. Ez utóbbi elmulasztja a feladatát, az előbbi pedig talán jóhiszeműen, de mégis önhatalmúlag eltér az eredeti ütemezéstől és lényegében valótlán tartalmú számla kibocsátására veszi rá a kivitelezőt, aki ezt meggondolatlanul megteszi, mert úgy véli, hogy az elvégzett teljesítés össz-volumenében, értékében lefedi a számla összegét. A jóhiszeműség az említett szereplők részéről megvolt, ám mindezért, többek kisebb-nagyobb közös hibájáért felelősséget vállalni e bíróság előtt mégis csak a polgármesternek kellene? Annak a személynek, akinek vajmi kevés köze volt ahhoz, hogy ez a helyzet létrejöjjön? Ilyen kvázi objektív büntetőjogi felelősség a magyar jogban nincsen. Mit mondott B. R. itt a bíróságon? „Jánossal egyeztettem telefonon, mondta, hogy küldi a számlát és az igazolást. Nem feltételeztem, hogy olyan tétel van benne, ami nem valós”.

7) T. Gy. tanú pedig a következőket vallotta: „Nem tudom, B. J. egyedül miként térhetett el az ütemezéstől.? Nem tudok róla, hogy a polgármesterrel beszélt erről. Én projektmenedzser vagyok, részt veszek a pályázat elszámolásában. Amikor megkapom a számlát és a műszaki dokumentációt, én koordinálok az elszámolást és részt veszek ennek elkészítésében. A számlát és az építési naplót továbbítom a támogató szerv felé. A számlát megnézem. Az építési naplót nem olvasom el és a számlarészletezőt sem”. Kell ehhez még hozzáfűznöm valamit? Amikor 2009. októberében kijöttek

ellenőrizni, akkor derült ki számára is, hogy „nem épültek meg bizonyos feladatok”. A szabálytalansági eljárásban írt magyarázó levéllel kapcsolatban a következőket mondta: „B. J. döntése volt, vele írtuk a levelet, ő volt a műszakis kollégám. Ő mondta a dolgokat. A polgármester úr írta alá. B. J. leírta kézzel valószínűleg, vagy nekem diktálta le gépre és én leírtam”. Mindez hihető magyarázat.

8) G. É. tanú vallomásából kiderül, hogy B. J. előzetesen nem tájékoztatta a polgármestert, hogy eltértek az ütemezéstől, viszont a számlát nem ennek alapján állították ki. B. aggódott, hogy ez az állásába kerülhet.

9) A felsorolt tanúk itt ismertetett, összecsengő, következetes vallomásai azt igazolják, hogy X,Y polgármester sem szándékosan, sem gondatlanul nem valósíthatta meg a terhére rótt bűncselekményt.

A szándékosságot kizárja, hogy tudott, tudnia kellett arról, hogy eltértek az eredeti ütemezéstől és ebből következően a számlán olyan tételek megvalósulását tüntetik fel, amelyek még nem kerültek kivitelezésre. Miközben a későbbi ütemben szereplő egyes munkák viszont előbb kerültek elvégzésre. Hiányzik a motivációja is, hiszen ebből sem az önkormányzatnak, sem személy szerint senkinek haszna nem származhatott, sőt mint kiderült csak kára keletkezett. Ez egy nagyon lényeges kérdés, amit a vád egy pillanatra sem tett fel magának. A szándék mögött mindig meghúzódik a motiváció: miért szánja rá magát a vádlott valamire, arra, hogy vállalja egy öt évig is terjedhető bűncselekmény kockázatát? Mi az az érdek, ami erre sarkalhatja, miközben figyelmen kívül hagy minden kockázatot. Valójában nincs ilyen. A nyomozó hatóság szerintünk a realitások talaján maradt, amikor csak gondatlanságot feltételezett. A két gondatlansági alakzat közül csak a negligencia (hanyagosság) jöhetne szóba, hiszen a luxuria (szándékos gondatlanság) ugyanazon okok miatt nem jöhetett létre, amelyeket a szándékosság kizárása során említettünk. A hanyagság vonatkozásában a kérdést úgy kell feltennünk, hogy X,Y polgármester a vádban leírt magatartása során elmulasztotta-e – a törvény szavai szerint - a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést? A fentiek nyomán meggyőzőnek tűnik, hogy a válasz – nem! Volt egy kipróbált és megbízható szakmai vezető a NÜVI élén, akiben nem csak ő, hanem a polgármesteri hivatal más dolgozói is, - akik a munkáját ismerték - megbízott, megbíztak. Megbízási szerződés alapján ott volt egy másik szakmai kontroll, a műszaki ellenőr is, akinek jogszabályban előírt feladatai voltak ezen a téren. Végül pedig a munkálatok gözerővel folytak, kétsége sem merülhetett fel a polgármesternek, hogy el vannak maradva valamilyen részmunka elvégzésével.

10) X,Y polgármester a munkáját mindig lelkiismeretesen, legjobb tudása szerint végezte, 13 éven át élvezve a közösség bizalmát. Semmilyen rosszul megítélt közösségi vagy egyéni érdek nem fűződött sem az ő részéről, sem az ügyben eljáró más személyek részéről a vád szerinti cselekmény elkövetéséhez. A vélt, felrótt cselekmény társadalomra veszélyessége egyébként is nagyon csekély. A legrosszabb esetben is megrekedt a kísérleti szakban, kár nem keletkezett, a közösségi támogatások ellenőrzési mechanizmusa pedig kizárja az ilyenén való visszaélést. Ez a törvényhely a törvényhozó szándéka szerint az Európai Közösségek érdekeit érintő csalások megakadályozására született. A hangsúly a csaláson volna, amelyről tudjuk, hogy csak célzatosan és károkozás motívumával követhető el. Ha a törvényhozó szándékával összevetjük a megvalósult és vád tárgyává tett cselekmény körülményeit, elvi élel is kijelenthetjük, hogy a vádban írt szabálytalanság nem érdemelt többet az egyébként lefolytatott szabálytalansági eljárásnál és az ott alkalmazott szankciónál. Ez is a felmentés mérvadó (in)oka lehet.

Összegezve: az ügynek kihatása, tanulsága van, büntetőjogi felelőse azonban e bíróság előtt nincsen. A közigazgatás mai, ambivalens rendszerében nem mindegy egyedileg, de általánosan sem, hogy egy helyi vezető bármifajta és mindenféle fenyegetettséggel ab ovo számoljon, avagy végezze a munkáját jól dolgozni igyekvő, de néha sajnos hibázó kollégák között. Egy tisztességes eljárásban megszülető felmentés pozitív üzenet is lehet azoknak, akik másokért dolgoznak napról napra romló feltételek, körülmények, behatások között.

Tisztelettel kérjük a Bíróság remélhetőleg felmentő határozatát.

Budapest, 2011. október 12.

Kolláth György, Makai Gabriella és Pajcsics József védők